

2009 m. gegužės 7 d., ketvirtadienis

Parlamento naujas vaidmuo ir atsakomybė įgyvendinant Lisabonos sutartį

P6_TA(2009)0373

2009 m. gegužės 7 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Parlamento naujo vaidmens ir atsakomybės įgyvendinant Lisabonos sutartį (2008/2063(INI))

(2010/C 212 E/08)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2007 m. gruodžio 13 d. pasirašytą Lisabonos sutartį, iš dalies keičiančią Europos Sąjungos sutartį ir Europos bendrijos steigimo sutartį,
- atsižvelgdamas į Suvestiniu Europos aktu, Maastrichto, Amsterdamo ir Nicos sutartimis iš dalies pakeistą Europos Sąjungos sutartį ir Europos bendrijos steigimo sutartį,
- atsižvelgdamas į 2007 m. gruodžio 12 d. Pagrindinių teisių chartiją,
- atsižvelgdamas į 2001 m. gruodžio 15 d. Lakeno deklaraciją dėl Europos Sąjungos ateities,
- atsižvelgdamas į 2004 m. spalio 29 d. Romoje pasirašytą Sutartį dėl Konstitucijos Europai,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. birželio 7 d. rezoliuciją dėl Europos Sąjungos konstitucinio proceso gairių ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. liepos 11 d. rezoliuciją dėl tarpvyriausybinių konferencijos (TVK) sušaukimo: Europos Parlamento nuomonė (ES Sutarties 48 straipsnis) ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2008 m. vasario 20 d. rezoliuciją dėl Lisabonos sutarties ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Konstitucinių reikalų komiteto pranešimą ir Užsienio reikalų komiteto, Vystymosi komiteto, Tarptautinės prekybos komiteto, Biudžeto kontrolės komiteto, Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto, Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto, Aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto, Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto, Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto, Transporto ir turizmo komiteto, Regioninės plėtros komiteto, Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto, Žuvininkystės komiteto, Kultūros ir švietimo komiteto, Teisės reikalų komiteto, Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto, Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto ir Peticijų komiteto nuomones (A6-0145/2009),

Nauja politika***Nauji tikslai ir horizontaliosios sąlygos***

1. teigiamai vertina tai, kad Lisabonos sutartyje nustatyta, kad Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija yra teisiškai privaloma, taip pat tai, kad Sutartimi pripažįstamos šioje chartijoje visiems ES piliečiams ir joje gyvenantiems asmenims numatytos teisės, laisvės ir taikytini principai; pabrėžia, kad Parlamentas sieks užtikrinti, kad chartijos būtų visiškai laikomasi;

⁽¹⁾ OL C 125 E, 2008 5 22, p. 215.

⁽²⁾ OL C 175 E, 2008 7 10, p. 347.

⁽³⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0055.

2009 m. gegužės 7 d., ketvirtadienis

2. teigiamai vertina atstovaujamosios ir dalyvavimo demokratijos stiprinimą – *inter alia* nustatant vadinamąją piliečių iniciatyvą (ES sutarties, iš dalies keičiamos Lisabonos sutartimi, 11 straipsnis), pagal kurią ne mažiau kaip milijonas ES piliečių iš reikšmingos valstybių narių dalies gali prašyti Komisiją pateikti pasiūlymą dėl teisės akto;
3. teigiamai vertina tai, kad visose ES politikos srityse aplinkos apsaugai skiriama daug dėmesio, ir kad Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 191 straipsnyje aiškiai kalbama apie kovą su klimato kaita tarptautiniu lygmeniu; pabrėžia, kad Parlamentas turėtų ir toliau daryti poveikį Europos Sąjungos politikai, siekdamas, kad Europos Sąjunga taptų visų kovos su klimato kaita ir visuotiniu atšilimu programų lydere;
4. teigiamai vertina tai, kad SESV laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės kūrimas susiejamas su pagrindinių teisių ir Europos Sąjungos bei jos valstybių narių teisinių sistemų apsauga (SESV 67 straipsnis);
5. ypač pabrėžia tikslą sukurti „didelio konkurencingumo socialinę rinkos ekonomiką, kuria siekiama visiško užimtumo ir socialinės pažangos, bei aukšto lygio aplinkos apsaugos ir aplinkos kokybės gerinimo“ (ES sutarties 3 straipsnio 3 dalis), kadangi tokiu būdu tikslas baigti kurti vidaus rinką susiejamas su kitais tikslais;
6. su pasitenkinimu pažymi, kad moterų ir vyrų lygybė yra viena iš Sąjungos vertybių (ES sutarties 2 straipsnis) ir vienas tikslų (ES sutarties 3 straipsnio 3 dalis);
7. teigiamai vertina tai, kad SESV 208 straipsnio 1 dalyje nustatyta: „Sąjungos ir valstybių narių bendradarbiavimo vystymosi labui politika papildo ir stiprina viena kitą“, kadangi, remiantis galiojančios EB sutarties 177 straipsnio 1 dalimi, „bendradarbiavimo vystymosi labui srityje Bendrijos politika [papildo] valstybių narių vykdomos politikos kryptis“; pabrėžia didesnę Parlamento atsakomybę – atsižvelgiant į tai, kad Europos Sąjunga turės daugiau galių nustatydama politikos formavimo iniciatyvas, kurios turėtų padėti geriau koordinuoti donorų veiklą, paskirstyti darbą ir padarytų pagalbą veiksmingesnę – siekiant „sumažinti, o ilgainiui ir panaikinti skurdą“ vadovaujantis Tūkstantmečio plėtros tikslais;
8. mano, kad į Sąjungos tikslus įtrauktas teritorinės sanglaudos tikslas (ES sutarties 3 straipsnis) papildo ekonominės ir socialinės sanglaudos tikslus ir kad šioms sritims nustačius teisinius pagrindus padidės Parlamento galios vertinant svarbiausių Sąjungos politinių programų poveikį teritoriniu požiūriu; su pasitenkinimu pažymi, kad SESV 349 ir 355 straipsniuose nustatytas ypatingas atokiausių regionų statusas;
9. teigiamai vertina tai, kad įtrauktos horizontaliosios nuostatos dėl didelio užimtumo, socialinės apsaugos, kovos su socialine atskirtimi, aukšto lygio švietimo, mokymo ir sveikatos apsaugos, dėl kovos su diskriminacija ir dėl aplinkos apsaugos; šios nuostatos bus bendrieji Sąjungos politikos formavimo principai (SESV 9, 10 ir 11 straipsniai);
10. teigiamai vertina tai, kad stiprinama vartotojų apsauga kaip bendroji užduotis nustatant ir vykdamas kitas Sąjungos politikos kryptis, nes ši bendroji užduotis, atsižvelgiant į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 12 straipsnį, yra aiškiai svarbesnėje vietoje;
11. teigiamai vertina SESV 122 straipsnyje aiškiai išdėstytą solidarumo nuostatą, pagal kurią Taryba gali priimti sprendimą dėl atitinkamų veiksmų, jei didelių sunkumų kyla dėl tam tikrų produktų tiekimo, visų pirma energetikos srityje;
12. teigiamai vertina tai, kad SESV 214 straipsniu pripažįstama, kad humanitarinė pagalba yra visavertė Sąjungos politikos sritis; mano, kad SESV penktosios dalies III antraštinės dalies 1 (Bendradarbiavimas vystymosi labui) ir 3 (Humanitarinė pagalba) skyriai yra aiškus pagalbos vystymuisi ir humanitarinės pagalbos teisinis pagrindas, kurio atžvilgiu taikoma įprasta teisėkūros procedūra;

2009 m. gegužės 7 d., ketvirtadienis

13. be to, teigiamai vertina tai, kad civilinės apsaugos srityje Europos Sąjungai suteikiama daugiau galių – siekiant teikti *ad hoc* pagalbą ir paramą žmonėms trečiojoje šalyje (SESV 214 straipsnis);

Nauji teisiniai pagrindai

14. pažymi, kad dėl Sąjungos išorės veiksmų plėtimo pagal Lisabonos sutartį, taip pat dėl naujų teisinių pagrindų ir priemonių, turinčių poveikį užsienio politikos srityje (išorės veiksmai ir bendra užsienio ir saugumo politika (BUSP) bei Europos saugumo ir gynybos politika (BSGP)), būtina nustatyti naują institucijų pusiausvyrą, kuri leistų Parlamentui vykdyti tinkamą demokratinę priežiūrą;

15. teigiamai vertina tai, kad energetikos klausimai bus reglamentuojami atskira SESV trečiosios dalies XXI antraštine dalimi ir tai, kad veiksmai šioje srityje turės teisinį pagrindą (SESV 194 straipsnis); tačiau atkreipia dėmesį į tai, kad, nors dažniausiai bus taikoma įprasta teisėkūros procedūra, sprendimus dėl energijos išteklių derinio priims valstybės narės, o šioje srityje nustatant fiskalines priemones ir toliau reikės tik pasikonsultuoti su Europos Parlamentu;

16. teigiamai vertina bendras Sąjungos vertybes bendrus ekonominius interesus tenkinančių paslaugų srityje, taip pat teisinį pagrindą, kuris leidžia taikant įprastą teisėkūros procedūrą nustatyti principus ir sąlygas, reguliuojančias bendrus ekonominius interesus tenkinančių paslaugų teikimą (SESV 14 straipsnis ir protokolai Nr. 26 dėl bendrus interesus tenkinančių paslaugų);

17. mano, kad Lisabonos sutartyje nustatytais bendrosios prekybos politikos (BPP) pakeitimais (SESV 206 ir 207 straipsniai) iš esmės prisidedama prie jos demokratinio teisėtumo ir efektyvumo, ypač nustatant įprastą teisėkūros procedūrą ir reikalavimą, kad sudarant visus susitarimus būtina gauti sutikimą; atkreipia dėmesį į tai, kad visi BPP klausimai yra išimtinės Sąjungos kompetencijos reikalas – dėl to daugiau nebus sudaromi mišrūs prekybos susitarimai, kuriuose dalyvauja ir Sąjunga, ir valstybės narės;

18. teigiamai vertina tai, kad įtraukta nuostata dėl Europos kosmoso politikos (SESV 189 straipsnis), taip pat tai, kad Parlamentui ir Tarybai suteikta galimybė, taikant įprastą teisėkūros procedūrą, tvirtinti priemones, nustatančias Europos kosmoso programą; vis dėlto mano, kad šio straipsnio žodžiai „išskyrus bet kurį valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų suderinimą“ gali sudaryti kliūčių įgyvendinti bendrą Europos kosmoso politiką;

19. atkreipia dėmesį į tai, kad Lisabonos sutartyje nustatytas teisinis pagrindas, pagal kurį priimant teisės aktus dėl intelektualinės nuosavybės teisių apsaugos taikoma bendro sprendimo procedūra (SESV 118 straipsnis);

20. teigiamai vertina tai, kad išplečiama ES veiksmų sritis jaunimo politikos sektoriuje – siekiant skatinti jaunimą dalyvauti Europos demokratiame gyvenime (SESV 165 straipsnis);

21. teigiamai vertina SESV 298 straipsnyje numatytą naują teisinį pagrindą, kuriuo nustatoma, kad „Sąjungos institucijos, įstaigos ir organai, vykdydami savo užduotis, remiasi atvira, veiksminga ir nepriklausoma Europos administracija“, kadangi juo nustatomas teisinis pagrindas reglamentui, reguliuojančiam Sąjungos administracines procedūras;

22. teigiamai vertina tai, kad stiprinamas būtinų Europos Sąjungos priemonių Sąjungos finansiniams interesams kenkiančio sukčiavimo prevencijos ir kovos su juo srityse nustatymo teisinis pagrindas (SESV 325 straipsnis); pabrėžia, kad Lisabonos sutartimi pašalinama dabartinio EB sutarties 280 straipsnio nuostata, kad tokios priemonės „nesiejamos su nacionalinės baudžiamosios teisės taikymu ar nacionaliniu teisingumo vykdymu“;

23. atkreipia dėmesį į tai, kad į naujas Sutarties nuostatas dėl teismo bendradarbiavimo civilinėse ir baudžiamosiose bylose įtrauktas priemonių, skirtų remti teisėjų ir teisminių institucijų darbuotojų mokymą, teisinis pagrindas (SESV 81 ir 82 straipsniai);

2009 m. gegužės 7 d., ketvirtadienis

24. pabrėžia, kad Lisabonos sutartyje nustatyta, kad, siekiant kovoti su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiais nusikaltimais, gali būti įkurta Europos prokuratūra (SESV 86 straipsnis);

25. teigiamai vertina tai, kad į Lisabonos sutartyje nustatytus Europos Sąjungos išorės ir vidaus tikslus įtrauktos privalomos nuostatos dėl vaiko teisių (ES sutarties 3 straipsnio 3 dalies antra pastraipa ir 5 dalis);

26. teigiamai vertina tai, kad į Lisabonos sutartį įtraukta nauja antraštinė dalis – „Turizmas“ (SESV 195 straipsnis), kurioje nustatyta, kad Sąjunga papildo valstybių narių veiksmus; be to, teigiamai vertina nuostatą, kad priimant į šios antraštinės dalies taikymo sritį patenkančius pasiūlymus dėl teisės aktų bus taikoma įprasta teisėkūros procedūra;

27. teigiamai vertina tai, kad Lisabonos sutartyje nustatytas ir sporto sektoriaus teisinis pagrindas (SESV 165 straipsnis); ypač pabrėžia, kad Sąjunga pagaliau gali imtis veiksmų vystydama sportą, ypač Europos lygmens sportą, ir gali tinkamai atsižvelgti į specifinį sporto pobūdį taikydama kitų Europos politikos sričių nuostatas;

2. Naujos Parlamento galios**2.1. Naujos galios bendro sprendimo procedūroje**

28. teigiamai vertina tai, kad Lisabonos sutartis sustiprins Europos Sąjungos demokratinį teisėtumą – ypač išplėsdama Parlamento galias bendro sprendimo procedūroje;

29. teigiamai vertina tai, kad laisvės, saugumo ir teisingumo erdvė visiškai integruota į SESV (67–89 straipsniai) ir taip formaliai panaikintas trečiasis ramstis; teigiamai vertina tai, kad dauguma sprendimų civilinės teisės, prieglobsčio, imigracijos, vizų politikos, taip pat teismo ir policijos bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose bus priimami taikant įprastą teisėkūros procedūrą;

30. mano, kad bendrosios žemės ūkio politikos (BŽŪP) srčiai taikant įprastą teisėkūros procedūrą pagerės Europos Sąjungos demokratinis atskaitingumas, nes Europos Parlamento galios bendro sprendimo procedūroje bus lygiavertės Tarybos galioms; pabrėžia, kad pagal SESV 43 straipsnio 2 dalį bendro sprendimo procedūra bus taikoma visiems žemės ūkio srities teisės aktams, taip pat keturiems pagrindiniams žemės ūkio srities horizontaliesiems tekstams (vienos bendros rinkos organizavimui, tiesioginių išmokų reglamentui, kaimo plėtros reglamentui ir BŽŪP finansavimui); be to, pažymi, kad SESV 43 straipsnio 2 dalis taikoma ir teisės aktams dėl kokybės, ekologinio ūkininkavimo ir jo skatinimo;

31. pabrėžia, kad Taryba gali patvirtinti priemones pagal SESV 43 straipsnio 3 dalį, jeigu, taikant įprastą teisėkūros procedūrą, pirmiau pagal SESV 43 straipsnio 2 dalį patvirtinamas teisės aktas, kuriame nustatomos sąlygos ir apribojimai, susiję su Tarybai suteiktais įgaliojimais; mano, kad SESV 43 straipsnio 3 dalyje nenumatytas teisinis pagrindas arba kokias nors savarankiška galia, kuriais remiantis būtų galima priimti teisės aktą arba iš dalies keisti bet kokius Tarybos teisės aktus, dabar galiojančius BŽŪP srityje; ragina Tarybą susilaikyti nuo bet kokių SESV 43 straipsnio 3 dalyje minimų priemonių patvirtinimo, pirmiau nepasikonsultavus su Parlamentu;

32. atkreipia dėmesį į tai, kad Lisabonos sutartyje nustatyti žymūs pakeitimai priimant sprendimus bendrosios žuvininkystės politikos (BŽP) srityje ir padidės demokratinis atskaitingumas; teigiamai vertina tai, kad Parlamentas ir Taryba, įgyvendindami BŽP tikslus, atitinkamas taisykles nustatys taikydami įprastą teisėkūros procedūrą (SESV 43 straipsnio 2 dalis); šiomis aplinkybėmis mano, kad sprendimai dėl bet kokių kitų oficialiai į metinį reglamentą įtrauktų klausimų (išskyrus žvejybos galimybių nustatymą ir kvotų paskirstymą), pvz., klausimų, susijusių su techninėmis priemonėmis ar žvejybos pastangomis, arba dėl regioninių žvejybos organizacijų priimtų susitarimų įtraukimo klausimų, bus priimami taikant įprastą teisėkūros procedūrą, nes jie turi savo teisinį pagrindą;

2009 m. gegužės 7 d., ketvirtadienis

33. teigiamai vertina tai, kad priimant išsamias daugiašalės priežiūros procedūros taisykles (SESV 121 straipsnio 6 dalis), kurios turėtų pagerinti ekonominį koordinavimą, bus taikoma įprasta teisėkūros procedūra;

34. mano, Europos centrinio banko (ECB) atsakomybė pranešti apie pinigų politiką yra didesnė, nes pripažįstama, kad ECB yra Europos Sąjungos institucija; teigiamai vertina tai, kad pagal Europos centrinių bankų sistemos (ECBS) ir ECB statuto 40 straipsnio 2 punktą, pasikonsultavus su Parlamentu, gali būti keičiamos kai kurios ECBS ir ECB statutų nuostatos; patvirtina, kad tuo nesikėsinama į ECB nepriklausomybę pinigų politikos arba Sutartyje nustatytų prioritetų srityje;

35. mano, kad SESV 182 straipsnis pagerina padėtį, nes jame aptariamai daugiametei pagrindų programai ir Europos mokslinių tyrimų erdvės įgyvendinimui bus taikoma įprasta teisėkūros procedūra; atkreipia dėmesį į tai, kad šiame straipsnyje paminėtos konkrečios programos bus priimtos taikant specialią teisėkūros procedūrą – tai reiškia, kad su Europos Parlamentu bus tik konsultuojamasi (SESV 182 straipsnio 4 dalis);

36. teigiamai vertina tai, kad Lisabonos sutartyje numatyta, kad priimant sprendimus dėl struktūrinių fondų Europos Parlamento galios yra lygiavertės Tarybos galioms – pakeičiant šiuo metu taikomą pritarimo procedūrą įprasta teisėkūros procedūra; mano, kad tai ypač svarbu kalbant apie struktūrinius fondus po 2013 m., nes šia procedūra padidinamas skaidrumas ir šių fondų atskaitingumas piliečiams;

37. atkreipia dėmesį į tai, kad priimant teisės aktus, draudžiančius diskriminaciją dėl lyties, rasinės arba etninės kilmės, religijos ar tikėjimo, amžiaus arba seksualinės orientacijos bus taikoma speciali teisėkūros procedūra ir reikės Parlamento pritarimo (SESV 19 straipsnis);

38. teigiamai vertina tai, kad kovos su prekyba žmonėmis, ypač vaikais ir moterimis, ir seksualiniu išnaudojimu priemonėms taikoma įprasta teisėkūros procedūra (SESV 79 straipsnio 2 dalis ir 83 straipsnio 1 dalis);

39. teigiamai vertina tai, kad švietimo srityje, įskaitant sportą, sprendimai bus priimami kvalifikuota balsų dauguma (SESV 165 straipsnio 4 dalis);

40. teigiamai vertina tai, kad nuo šiol bendro sprendimo procedūra bus taikoma Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatams (SESV 336 straipsnis), nes tai leis Parlamentui derinti šiuos nuostatus lygiomis teisėmis su Taryba;

Naujos biudžeto valdymo galios

41. atkreipia dėmesį į tai, kad Lisabonos sutartyje nustatyti dideli Sąjungos finansų sektoriaus pakeitimai, ypač kalbant apie institucijų santykius ir sprendimų priėmimo procedūras;

42. atkreipia dėmesį į tai, kad Taryba ir Parlamentas, neviršydami nuosavų išteklių, privalo priimti sprendimą dėl išlaidų programos, kuris tampa teisiškai privalomas (SESV 312 straipsnis); teigiamai vertina tai, kad visą biudžetą Parlamentas ir Taryba, atsižvelgdami į daugiametę finansinę programą, turi tvirtinti kartu; teigiamai vertina tai, kad panaikintas skirtumas tarp privalomųjų ir neprivalomųjų išlaidų (SESV 314 straipsnis); teigiamai vertina tai, kad priimant finansinį reglamentą bus taikoma įprasta teisėkūros procedūra (SESV 322 straipsnis);

2009 m. gegužės 7 d., ketvirtadienis

43. atkreipia dėmesį į savo 2009 m. gegužės 7 d. rezoliuciją dėl Lisabonos sutarties finansinių aspektų ⁽¹⁾;

2.3. Nauja pritarimo procedūra

44. teigiamai vertina tai, kad nustatyta supaprastinta persvarstymo tvarka, pagal kurią sprendžiant klausimus, susijusius su sprendimų priėmimu kvalifikuota balsų dauguma ir įprastos teisėkūros procedūros taikymu tam tikrose ES sutarties V antraštinės dalies ar SESV srityse, reikės Parlamento sutikimo;

45. atkreipia dėmesį į tai, kad įtraukta nauja nuostata dėl valstybių narių išstojimo iš Sąjungos sąlygų (ES sutarties 50 straipsnis); pabrėžia, kad susitarimą, kuriame nustatomos sąlygos valstybei narei išstoti iš Sąjungos, galima sudaryti tik tada, kai jam pritaria Parlamentas;

46. teigiamai vertina tai, kad sudarant daugelį įvairių tarptautinių susitarimų, kuriuos pasirašo Europos Sąjunga, reikės Parlamento pritarimo; atkreipia dėmesį į savo ketinimą prirėikus paraginti Tarybą derybas dėl tarptautinių susitarimų pradėti tik po to, kai Parlamentas pateikia savo poziciją, ir sudaryti sąlygas Parlamentui bet kuriuo derybų etapu patvirtinti rekomendacijas, kurios būtų pagrįstos atsakingo komiteto parengtu pranešimu ir į kurias reikėtų atsižvelgti prieš baigiant derybas;

47. ragina, kad paprastai būtų privaloma bet koki būsimą vadinamąjį mišrų susitarimą, apimančią tiek BUSP priklausančius, tiek jai nepriklausančius elementus, vertinti remiantis bendru teisiniu pagrindu, kuris turėtų būti tiesiogiai susijęs su pagrindiniu susitarimo objektu; pažymi, kad Parlamentas turės teisę, kad su juo būtų konsultuojamasi, išskyrus tas susitarimo dalis, kurios išimtinai susijusios su BUSP;

Naujos priežiūros galios

48. teigiamai vertina tai, kad Komisijos pirmininką, pasiūlius Europos Vadovų Tarybai, rinks Europos Parlamentas (atsižvelgiant į Europos Parlamento rinkimus); atkreipia dėmesį į savo 2009 m. gegužės 7 d. rezoliuciją dėl Lisabonos sutarties poveikio Europos Sąjungos institucijų pusiausvyros vystymuisi ⁽²⁾;

49. teigiamai vertina tai, kad skiriant Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Europos Sąjungos vyriausiąją įgaliotinį užsienio reikalams ir saugumo politikai bei kitus Komisijos, kaip institucijos, narius reikės Europos Parlamento pritarimo ir bus galima balsuoti dėl nepasitikėjimo, ir tai, kad ši institucija bus Europos Parlamentui atskaitinga;

50. pritaria naujai Teisingumo Teismo ir Bendrojo Teismo teisėjų ir generalinių advokatų skyrimo procedūrai, kaip numatyta SESV 255 straipsnyje, pagal kurią prieš valstybių narių vyriausybės skiriant kandidatą, komitetas, kurį sudaro septyni ekspertai, iš kurių vieną siūlo Europos Parlamentas, pateikia nuomonę dėl kandidatų tinkamumo eiti tas pareigas;

51. pabrėžia, kad steigiant ES sutarties 27 straipsnio 3 dalyje nurodytą Europos išorės veiksmų tarnybą (EIVT) būtinas skaidrumas ir demokratinė priežiūra, taip pat primena, kad su Parlamentu dėl steigimo reikės pasikonsultuoti; mano, kad EIVT administraciniu požiūriu turėtų būti prijungta prie Komisijos;

52. tikisi, kad bus pateikti išaiškinimai dėl ES ypatingųjų įgaliotinių paskyrimo ir vertinimo, jų uždavinių ir tikslų apibrėžimo, jų įgaliojimų trukmės, su būsimomis Sąjungos delegacijomis susijusio veiklos koordinavimo ir papildomumo;

53. pabrėžia, kad būtinas Europos gynybos agentūros (EGA) ir jos veiklos skaidrumas ir demokratinė priežiūra – visų pirma užtikrinant, kad EGA vykdomasis direktorius ir atsakingas Europos Parlamento komitetas reguliariai keistųsi informacija;

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2009)0374.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2009)0387.

2009 m. gegužės 7 d., ketvirtadienis

54. teigiamai vertina tai, kad pagal ECBS ir ECB statuto 40 straipsnio 2 punktą su Parlamentu bus konsultuojamasi dėl ECB valdančiosios tarybos sudėties keitimo;

55. teigiamai vertina tai, kad bus vykdoma didesnė agentūrų, ypač Europolo ir Eurojusto, parlamentinė priežiūra (SESV 85 ir 88 straipsniai); todėl mano, kad konsultavimosi procedūros taikymas steigiant bendras įmones mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros srityje (SESV 187 ir 188 straipsniai) gali neatitikti Europos Sąjungos teisės aktų, pagal kuriuos steigiamos agentūros, principų;

Naujos teisės dėl informavimo

56. ragina Europos Vadovų Tarybos pirmininką nuolat išsamiai informuoti Parlamentą apie pasirengimą Europos Vadovų Tarybos sutikimams ir pranešti apie susitikimų rezultatus, kai įmanoma, per dvi darbo dienas (jeigu būtina specialiajam Parlamento posėdžiui);

57. ragina Tarybai vadovaujančiai besikeičiančiai šaliai atstovaujantį Tarybos pirmininką informuoti Parlamentą apie Tarybai pirmininkaujančios šalies programas ir pasiektus rezultatus;

58. ragina būsimą Komisijos Pirmininko pavaduotoją ir Europos Sąjungos vyriausiąją įgaliotinį užsienio reikalams ir saugumo politikai su Parlamentu susitarti dėl tinkamų Parlamento informavimo apie Sąjungos išorės veiksmus ir konsultavimosi su Parlamentu būdų, tinkamai įtraukiant visus Parlamento komitetus, kurie yra atsakingi už sritis, patenkančias į Europos Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio kompetenciją;

59. pabrėžia, kad kalbant apie derybas dėl tarptautinių susitarimų ir jų sudarymą Komisija bus teisiškai įpareigota pranešti Parlamentui ir SESV 218 straipsnyje nurodytam specialiam Tarybos sudarytam komitetui apie pažangą derybose; ragina tuo pat metu teikti tokią pačią informaciją kaip ir minėtame straipsnyje nurodytam komitetui;

Naujos iniciatyvos teisės

60. teigiamai vertina naują Parlamento vaidmenį inicijuojant Sutarčių pakeitimus; ketina šia teise pasinaudoti ir pateikti naujų idėjų dėl Europos ateities – kai nauji iššūkiai privers tai padaryti;

61. teigiamai vertina tai, kad teikiant pasiūlymus dėl Parlamento sudėties, Parlamentas turės iniciatyvos teisę, laikantis Sutartyse nustatytų principų (ES sutarties 14 straipsnis);

62. atkreipia dėmesį į tai, kad Lisabonos sutartyje nustatyta speciali teisėkūros procedūra, skirta priimti nuostatomis dėl laikinųjų tyrimo komitetų veiklos metodų ir galių (SESV 226 straipsnis);

Naujos procedūros

Nacionalinių parlamentų vykdoma priežiūra

63. teigiamai vertina naujas nacionaliniams parlamentams suteiktas teises vykdyti išankstinę priežiūrą, kaip visuose Sąjungos teisės aktuose taikomas subsidiarumo principas; mano, kad sustiprinus nacionalinių parlamentų vykdomą Europos politikos priežiūrą visuomenė daugiau žinos apie Sąjungos veiklą;

64. pabrėžia, kad nuo Lisabonos sutarties įsigaliojimo datos turi būti laikomasi visų nacionalinių parlamentų naujųjų prerogatyvų;

2009 m. gegužės 7 d., ketvirtadienis

65. teigiamai vertina vietos ir regionų valdžios institucijų įpareigojimą laikytis subsidiarumo principo; atkreipia dėmesį į tai, kad Regionų komitetas, nusprendęs, kad buvo pažeistas subsidiarumo principas, turės teisę pateikti ieškinį Teisingumo Teismui (protokolo Nr. 2 8 straipsnio antra pastraipa);

Deleguotieji teisės aktai

66. teigiamai vertina naująsias nuostatas dėl teisės aktų ir teisinių normų hierarchijos, ypač dėl deleguotojo teisės akto (SESV 290 straipsnis), kuriuo galima deleguoti Komisijai įgaliojimus priimti bendro pobūdžio įstatymo galios neturinčius teisės aktus arba iš dalies keisti neesmines įstatymo galią turinčio teisės akto nuostatas; pažymi, kad Parlamentas ir Taryba teisės akte privalo aiškiai apibrėžti bet kokio tokio delegavimo tikslus, turinį, taikymo sritį ir galiojimo laiką;

67. palankiai vertina visų pirma SESV 290 straipsnio 2 dalies nuostatas, kuriomis numatyta Parlamento (ir Tarybos) teisė atšaukti galių perdavimą ir prieštarauti atskiriems deleguotiesiems teisės aktams;

68. atkreipia dėmesį į tai, kad SESV nenustatytas deleguotųjų teisės aktų pagrindų priemonės teisinis pagrindas, bet siūlo, kad institucijos galėtų susitarti dėl standartinės tokio delegavimo formuluotės, kurią Komisija galėtų reguliariai įtraukti į patį teisės akto projektą; pabrėžia, kad tai padėtų užtikrinti teisėkūros institucijų nepriklausomybę;

69. ragina Komisiją išaiškinti, kaip ji ketina interpretuoti prie Tarpvyriausybines konferencijos, patvirtinusios Lisabonos sutartį, Baigiamojo akto pridėtą deklaraciją Nr. 39 dėl konsultavimosi su ekspertais finansinių paslaugų srityje, ir kaip ji ketina taikyti šią interpretaciją (greta SESV numatytų nuostatų dėl deleguotųjų teisės aktų);

Įgyvendinimo aktai

70. atkreipia dėmesį į tai, kad Lisabonos sutartimi panaikinama šiuo metu galiojančios EB sutarties 202 straipsnio nuostatos dėl įgyvendinimo įgaliojimų ir pagal SESV 291 straipsnį nustatoma nauja procedūra, kurią taikant priimami „įgyvendinimo aktai“ – tai reiškia, kad, „kai teisiškai privalomi Sąjungos aktai turi būti įgyvendinti vienodomis sąlygomis“, Komisijai gali būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai;

71. atkreipia dėmesį į tai, kad SESV 291 straipsnio 3 dalyje reikalaujama, kad Parlamentas ir Taryba iš anksto nustatytų bendras taisykles ir principus, kuriais vadovaudamosi valstybės narės vykdytų Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais kontrolę;

72. atkreipia dėmesį į tai, kad komitologijos procedūra nebesuderinama su Lisabonos sutartimi ir kad pasiūlymai dėl teisės aktų, kurie jai įsigaliojus dar nėra priimti, privalo būti pakeisti, kad atitiktų SESV 290 ir 291 straipsnių nuostatas;

73. mano, kad su Taryba būtų galima susitarti dėl pradiniam laikotarpiui taikytino laikino sprendimo, siekiant, kad dėl galimų teisinių spragų nekiltų problemų ir kad teisėkūros institucija galėtų priimti naujus teisės aktus tinkamai įvertinusi Komisijos pasiūlymus;

Pereinamojo laikotarpio prioritetai

74. ragina Komisiją perduoti teisėkūros institucijoms visus svarstomus pasiūlymus, kuriems taikomi nauji teisiniai pagrindai ir teisėkūros procedūrų pakeitimai;

2009 m. gegužės 7 d., ketvirtadienis

75. atkreipia dėmesį į tai, kad Parlamentas priims sprendimą dėl per konsultavimosi procedūrą priimtų nuomonių dėl klausimų, kuriems naujai taikoma įprasta teisėkūros procedūra – patvirtins ankstesnę nuomonę ar priims naują; pabrėžia, kad tik išgaliojus Lisabonos sutarčiai Parlamentas gali balsuoti, ar patvirtinti nuomonę kaip Parlamento poziciją per pirmąjį svarstymą;

76. ragina sudaryti tarpinstitucinį susitarimą, kuriuo neleidžiama priimti su pagrindinėmis teisėmis susijusių „trečiojo ramsčio“ teisėkūros pasiūlymų, kol neįsigalios Lisabonos sutartis – siekiant, kad šiems klausimams būtų galima visiškai taikyti teisminę priežiūrą, o priemonės, kurių poveikis pagrindinėms teisėms yra ribotas arba jo visai nėra, būtų galima priimti iki jos įsigaliojimo;

Pasiūlymai

77. ragina kitas institucijas pradėti derybas dėl tarpinstitucinio susitarimo ir derėtis šiais klausimais:

a) dėl pagrindinių Europos Sąjungos tikslų po 2009 m., kurie galėtų būti nustatyti, pvz., trijų politinių institucijų pagrindų susitarime dėl Parlamento ir Komisijos kadencijų darbo programos laikotarpiu nuo 2009 m.;

b) dėl įgyvendinimo priemonių, kurias reikės patvirtinti siekiant, kad naujoji Sutartis būtų naudinga institucijoms ir Sąjungos piliečiams;

78. ragina remiantis ES sutarties 14 ir 36 straipsniai ir SESV 295 straipsniu atnaujinti Parlamento ir Tarybos tarpinstitucinį susitarimą, kuriame apibrėžiami jų darbo santykiai užsienio politikos srityje, įskaitant dalijimąsi konfidencialia informacija;

79. ragina Tarybą ir Komisiją svarstyti galimybę derėtis su Parlamentu dėl naujo tarpinstitucinio susitarimo, kuriuo būtų iš esmės apibrėžta, kaip Parlamentas dalyvauja kiekviename tarptautinio susitarimo sudarymo etape;

80. ragina persvarstyti tarpinstitucinį susitarimą dėl biudžetinės drausmės ir patikimo finansų valdymo, atsižvelgiant į naujas nuostatas dėl daugiametės finansinės programos (SESV 312 straipsnis) ir finansinio reglamento (SESV 322 straipsnis);

81. mano, kad reikia imtis visų reikalingų veiksmų siekiant nustatyti Europos informacijos ir ryšių politiką ir bendrą politinę trijų institucijų pateiktą ryšių deklaraciją laiko naudingą pirmuoju veiksmu siekiant šio tikslo;

82. ragina Komisiją skubiai pateikti pasiūlymą dėl teisės akto dėl piliečių iniciatyvos, kuriame būtų pateiktos aiškios, paprastos ir palankios piliečių naudojimosi šia savo teise sąlygos; atkreipia dėmesį į savo 2009 m. gegužės 7 d. rezoliuciją, kuria Komisijos prašoma pateikti pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl piliečių iniciatyvos įgyvendinimo ⁽¹⁾;

83. ragina Komisiją priimti reglamentus, kuriais būtų įgyvendintas SESV 298 straipsnis dėl gero administravimo – taip būtų įvykdytas seniai pateiktas Parlamento ir Europos ombudsmeno raginimas sukurti bendrą administracinės teisės sistemą, pagal kurią būtų reglamentuojama Europos administracijos veikla;

84. atkreipia dėmesį į tai, kad pagal Lisabonos sutartį Europos plėtros fondą leidžiama įtraukti į Sąjungos biudžetą, o tai sustiprins svarbios ES plėtros politikos dalies demokratinį teisėtumą; ragina Tarybą ir Komisiją atliekant 2008–2009 m. laikotarpio vidurio peržiūrą imtis būtinų veiksmų, susijusių su Europos Sąjungos biudžetu;

(1) Priimti tekstai, P6_TA(2009)0389.

2009 m. gegužės 7 d., ketvirtadienis

85. rekomenduoja, įsigaliojus Lisabonos sutarčiai ir Sąjungai pakeitus Europos Bendrijas, skubiai persvarstyti ir sustiprinti Sąjungos statusą tarptautinėse organizacijose;
86. ragina Tarybą ir Komisiją su Parlamentu susitarti dėl strategijos, skirtos užtikrinti priimtų teisės aktų suderinamumą su Pagrindinių teisių chartija ir įvairiomis Sutarčių nuostatomis dėl, pvz., diskriminacijos prevencijos, prieglobsčio prašančių asmenų apsaugos, skaidrumo didinimo, duomenų apsaugos, mažumų teisių ir nusikaltimų aukų bei įtariamųjų teisių;
87. ragina Tarybą ir Komisiją prisidėti gerinant europinių ir nacionalinių institucijų santykius, ypač teisėkūros ir teismų srityse;
88. ragina Tarybą ir Komisiją pasirūpinti, kad būtų parengta veiksminga bendra energetikos politika, kurios tikslas būtų efektyviai koordinuoti ir plėtoti ES valstybių narių energetikos rinkas, taip pat įtraukti išorės aspektus, atsižvelgiant į energijos šaltinius ir jos tiekimo trasas;
89. ragina Tarybą ir Parlamentą kartu svarstyti, kaip galima pasinaudoti SESV 127 straipsnio 6 dalies nuostata, kuria Tarybai leidžiama pavesti Europos centriniam bankui specialias užduotis, „susijusias su rizikos ribojimu pagrįsta kredito ir kitų finansų įstaigų, išskyrus draudimo įmones, priežiūra“;
90. įsipareigoja pertvarkyti savo vidinę struktūrą, kad Sutartyje numatytos naujos funkcijos būtų vykdomos kuo geriau ir racionaliau;

*

* *

91. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai, taip pat valstybių narių parlamentams.

Lisabonos sutarties finansiniai aspektai

P6_TA(2009)0374

2009 m. gegužės 7 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Lisabonos sutarties finansinių aspektų (2008/2054(INI))

(2010/C 212 E/09)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2007 m. gruodžio 13 d. pasirašytą Lisabonos sutartį, iš dalies keičiančią Europos Sąjungos sutartį ir Europos bendrijos steigimo sutartį (toliau – Lisabonos sutartis),
- atsižvelgdamas į Suvestiniu Europos aktu, Mastrichto, Amsterdamo ir Nicos sutartimis iš dalies pakeistą Europos Sąjungos sutartį ir Europos bendrijos steigimo sutartį,
- atsižvelgdamas į 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinį susitarimą dėl biudžetinės drausmės ir patikimo finansų valdymo ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ OL C 139, 2006 6 14, p. 1.